

Nr 270.

Av herr **Mannerskantz m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av vissa investeringsanslag för uppförande av centrala tvätt- och reparationsanstalter för försvaret.

I proposition nr 132 har Kungl. Maj:t ånyo upptagit frågan om uppförande av och anskaffande av utrustning till tre centrala tvätt- och reparationsverkstäder i Långsele, Herrljunga och Mjölby. Riksdagen har tidigare (år 1943) — ehuru icke enhälligt — tagit ställning i princip till denna sak. Emellertid har från olika håll riktats kritik emot de kalkyler, som legat till grund för det tidigare ställningstagandet. Föredragande statsrådet har icke velat fränkänna dessa anmärkningar allt fog men finner, att de beräknade besparingarna ändock bliva så stora att förslaget nu bör genomföras.

Överbefälhavaren har för sin del förordat en viss återhållsamhet och anser att man bör låta anstå med uppförande av åtminstone en av anstalterna och framför (på s. 4 i prop.) goda skäl för denna ståndpunkt.

Försvarsverkens civila personalförbund samt arméförvaltningens intendenturavdelning ha framfört ytterligare en mängd motiv för att förslaget överhuvud taget icke bör komma till utförande (s. 405), vilka synpunkter enligt vårt förmenande utredningsmannen endast ofullständigt kunnat vederlägga. Det synes även som om ränta och amortering på centralanstalterna icke medräknats. Särskilt beträffande skoreparationerna har man anledning ställa sig tvivlande på om icke en reparationstjänst, ordnad garnisonsvis, vore den ändamålsenligaste.

Även om man icke finner alla de skäl, som framförts mot centraliseringen, fullt styrkta synas dock betydande oklarheter kvarstå som äro ägnade att väcka tvivel angående de framtida fördelarnas storleksordning.

Numera har emellertid ytterligare ett moment tillkommit som enligt vår mening måste vara av mycket stor betydelse. Vårt land lider nu under en mycket besvärande brist på olika slags byggnadsmaterial och även arbetskraft, vilket gör att även mycket nödvändiga arbeten måste anstå. Det kan då knappast vara riktigt att staten skrider till utförande av miljonbyggnader, som skulle i ej oväsentlig grad inkräkta på den övriga byggnadsmarknadens möjligheter, och detta trots att för detta ändamål ingen tvingande nödvändighet föreligger. Reparationerna kunna ju allt fortfarande ske i de verkstäder som finnas. Man kan påvisa många exempel på att ansökningar om byggnadstillstånd, som äro

avsevärt mera trängande, blivit avslagna, och detta kan knappast vara förenligt med det allmänna bästa.

Lägges denna synpunkt till de tidigare anförda skälen bör man enligt vår åsikt nu icke igångsätta de föreslagna byggnadsarbetena. Den tid som därigenom vinnes kan då även användas för ytterligare undersökningar i de hänseenden som överbefälhavaren, personalförbundet, intendenturavdelningen m. fl. i sina yttranden omnämnt.

Vi få i anledning härav hemställa,

att riksdagen måtte *dels* besluta att avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 132, *dels ock* uttala att med uppförande av de häruti föreslagna centrala tvätt- och reparationsverkstäderna skall anstå tills materialläget på byggnadsmarknaden avsevärt bättre samt att förnyade undersökningar rörande de framtida besparingsmöjligheterna vidtagas.

Stockholm den 20 mars 1946.

Axel Mannerskantz.

Gust. Björkman.

Ragn. Bergh.
